

NOVA DOBA

Naročnina: Za Jugoslavijo: mesečno 7 Din, letno 84 Din.
Za inozemstvo: letno 240 Din.
Posamezna številka 1 Din.

Izhaja
v torek, četrtek in soboto.

Redakcija in uprava: Strossmayerjeva ulica 1, priti
Tel. 65.—Rač.p.-č. zavoda 10.666.
Oglasi po stalnem ceniku.

Skupno z Bolgarijo.

Pod naslovom »Povečana Jugoslavija« priobčuje Hermann Wendel v »Prager Presse« članek, v katerem se bavi z vprašanjem zblizanja med Jugoslavijo in Bolgarsko. Wendel ugotavlja, da se o tem vprašanju — po spravi med Pašićem in Radićem in ločarskih dogovorih — sedaj živahneje razpravlja nego kedaj od leta 1918. do danes. Jugoslavija se zaveda svojega poslanstva za ujedinjenje južnih Slovanov vse dalje bolj. Na drugi strani pa so tudi bolgarski šovinisti spoznali, da se po Locarnu ne morejo več nadejati spremembe sedanjega stanja. Po notranji uredbi Jugoslavije in vnani Evrope se vsiljuje z neodklonljivo silo misel na sporazum med Beogradom in Sofijo.

Wendel opozarja, da je bil že srbski zemljelaradnik Moskovljevič vložil v skupščini resolucijo, v kateri je bilo rečeno, »da na Balkanu ne bo miru in napredka, dokler ne bodo vsi Jugoslovenci združeni v mogočni Jugoslaviji od Triglava do Carigrada«. Radikalni poslanec Ivan Čirković, stari bojevniki za osvoboditev Makedonije izpod turške jarma, je prvi zaklical v parlamentu geslo o bratstvu med Srbi in Bolgari. Isti političnik je v božičnem članku v zagrebških »Novostih« ugotovil z zadovoljenjem, da misel srbsko-bolgarskega zblizanja napreduje z orjaškimi koraki, ker prodira v mase. Demokrat Vojka Marinković zahteva v istem listu sporazum z Bolgari, ki naj onemogoči povratek nesrečnih dogodkov iz leta 1915. Slednjič je minister Radić na svojega godu dan označil kot cilj vnanje politike Beograda: edinstvo kmetijskega ljudstva Srbov, Hrvatov, Slovencev in Bolgarov«. Radić naglašava vedno, da brez Bolgarov jugoslovensko ujedinjenje ni popolno.

Tudi Bolgari si vse dalje bolj usvajajo to misel. Že pokojni Stambolijski je zaklical v sobranju ponosno, da on ni ne Bolgar, ne Srb, ampak Jugosloven ter da je njegova kmetijska stranka »za veliko jugoslovensko drža-

vo Srbov, Hrvatov, Slovencev in Bolgarov«. Bolgarski zemljelaradniki smatrajo sedanjo krizo v Bolgarski za etapo v razvoju jugoslovenskega problema, ki se zaključuje z odpravo bolgarskega separatizma. Kosta Todorov se roga v beograjski »Politiki« oficijelnim krogom Sofije, ker onkraj državnih mej edino v Slovanih Makedonije vidi jo krvne brate. Vzklika: »Bratje smo vsi od Varne do Triglava!« Pa tudi glasilo »Bulgarie«, ki razpečava samo vladno modrost, zagotavlja, da je srbsko-bolgarsko zblizanje program, ter omenja pot jugoslovenske misli do ločnice izpolnitve. Tako so vsi, ki se oglašajo, za pravo za sporazum in nikdo proti sporazumu med obema državama in plemenoma.

Veliko vprašanje pa ostaja Makedonija. To vprašanje je, ki loči: ali je Makedonija srbska ali bolgarska. Čim pa pride spoznanje, ki ga izpoveduje vsa nepristranska znanost, da makedonski Slovani niso ne Bolgari, ne Srbi, pač pa Jugoslovenci, kakor Bolgari in Srbi, postane Makedonija vez med Beogradom in Sofijo. Tu pomeni sporazum velik cilj: nedeljeno popolno edinstvo jugoslovenskega naroda »od Varne do Triglava«.

Politika

p NOVA TAKTIKA NAŠIH NEMCEV. Pred par dnevi je »Tagespost« objavila uvodnik »Die Minderheitenfrage in Kärnten und in Slowenien. Bedeutsame Anregung untersteirischer Deutscher«. Uvodnik, ki prihaja »s posebne strani« razpravlja obširno o položaju nemške manjšine v Sloveniji in navaja, da se na jugoslovenski strani Nemcem največ zameri postopanje s koroškimi Slovenci. Na ženevskem manjšinskem kongresu je bil načelno sprejet sklep, da se bodo manjšine podpirale medsebojno v boju za šolsko in kulturno avtonomijo. Na eni zadnjih sej odbora in zaupnikov Političnega in gospodarskega društva Nemcev v Sloveniji je bil na predlog dr. Morocuttija sprejet sklep, da se koroška deželna

vlada naprosi, da ugotovi zahteve slovenske manjšine in da reši vprašanje koroških Slovencev na podlagi sklepov ženevskega manjšinskega kongresa: t. j., da jim da šolsko in kulturno avtonomijo. Sklep je bil že sporočen deželni vladi v Celovcu. Člankar »Tagespost« izvaža, da se bo sedaj videlo, kaj bo storila koroška vlada. Če bo ugodila zahtevam koroških Slovencev, tedaj bo morala tudi jugoslov. vlada vzeti v pretres zahteve Nemcev v Sloveniji. Povoda za represalije ne bo več in manjšinsko vprašanje v Sloveniji se bo moralo rešiti na novi podlagi. — Tako nekako izzveneva članek »Tagespost«. — Vsekakor bo stvar izzvala na Koroškem in v Sloveniji živahno diskusijo.

p PROTI UNIČEVANJU SLOVENSKE INDUSTRIJE. V veliki dvorani ljubljanske kazine se je vršil minoli petek izredni občni zbor Zveze industrijcev za Slovenijo, na katerem se je najodločneje protestiralo proti najnovejšim poskusom Beograda, da uniči slovensko industrijo. Zbor je bil številno obiskan in so se ga udeležili zastopniki vseh slovenskih industrij iz večjih krajev, kakor tudi delegatje iz Maribora, Celja in Jesenic. Predvsem se je protestiralo proti trgovinski politiki sekcijekega šefa Milana Savaića, ki je naperjena proti slovenski industriji. Na zboru se je protestiralo zoper zapostavljanje Slovenije v proračunu, pri določanju uvoznih carin, in pri železniško-tarifni politiki. Po referatu glavnega govornika ing. Šukljeta je bila sprejeta protestna resolucija, ki bo odposlana vsem kompetentnim vladnim činiteljem. Zastopniki vseh gospodarskih organizacij Slovenije soglašajo z resolucijo.

p V ROMUNIJU VRE. Abdikacija romunskega prestolonaslednika Karla je povzročila po vsej državi pokret proti onim, ki so zakrivali priče izgon v inozemstvo. Med celokupnim prebivalstvom se opaža vedno večja simpatija za princa Karla. Vlada je bila primorana izdati komunike, v katerem demantira vesti o nemirih, ki pa

Triglavanski ples se vrši dne 6. februarja 1926 v Celjskem domu v Celju.

v bistvu potrjujejo pokret za Karla. Dnevno prihajajo poročila o novih manifestacijah v raznih krajih. Vlada je upokojila 38 aktivnih generalov, ker so javno simpatizirali s Karlom. — Veliko vznemirjenje je povzročila najnovejša odredba vlade, s katero se uvaža cenzura za vse časopise v Bukarešti. Vlada utemeljuje svoj sklep z neprestanimi prestopki, ki jih je zagrešilo časopisje s poročanjem o aferi bivšega prestolonaslednika. Cenzuro nad listi vrši vojno sodišče. Vsi listi morajo predložiti vojnemu sodišču krtačne odtiske in se smejo tiskati še le potem, ko jim to dovoli vojno sodišče. Na glavni pošti je odredjena stroga cenzura inozemskih časopisov. Tako je bil zaplenjen pariški »Matin«, ker je priobčil razgovor s profesorjem Jorgo. Vsi listi so vložili protest proti uvedbi cenzure.

p RUSKA POMOČ TURČIJI. Zunanji minister v bivšem ruskem porevolucijskem kabinetu Miljukov objavlja v glavnem glasilu ruskih beguncev poročilo o vsebini dne 17. decembra 1925 med Rusijo in Turčijo sklenjeno zavezniške pogodbe. Ta pogodba vsebuje določila, po katerih je sovjetska Rusija obvezana prihiteti Turčiji na pomoč v slučaju vojne s kako tretjo državo. Pogodba je v prvi vrsti naperjena proti Angliji. Rusija je obvezana v slučaju vojne Turčiji dati na razpolago pristanišče v Batumu, jo preskrbovati z živino, žitom in municijo.

Celjska kronika.

c SHOD PREDSEDNIKA SDS G. SVETOZARA PRIBIČEVIČA V CELJU se bo vršil v soboto 30. januarja ob osmih zvečer v dvorani Celjskega doma. Za shod velikega narodnega voditelja in moža jeklene volje vlada med meščanstvom veliko zanimanje. Pričakovati pa je tudi častne udeležbe iz

M. Alberti. — E. Š.:

Na smrt obsojena.

(Slika iz harema.)

(Konec.)

Alfred jo je nerazumljivo gledal in kmalu strepetal strahu, ko mu je enooka razjasnila cel dogodek, ki se je odigral v Mohamedovem haremu. Bled strahu je zakričal slikar: »Kako naj jo rešim?«

»Podkupi sužnje, ki bodo vesljali s čolnom na Bospor!« je nadaljevala nervozno Turandota. Imaš-li denar?« Alfred je potegnil možnjo, skozi pentlje se je zasvetilo zlato.

»To je honorar, ki sem ga prejel ravnokar za svojo sliko«, je pripomnil.

Urno si je prisvojila Turandota možnjo.

Ko mu je vrnila nekaj zlatov, je pripomnila:

»Čakaj v luki s čolnom in dvema izvežbanima veslačema, zasleduj te skrivaj čoln, v katerem bo Suleima. Skrbi, da boš imel v čolnu širok plašč in kljuko z železnimi konjicami. Potegnite s kljukami Suleimo v vaš čoln, predno se potopi. Drugo že jaz poskrbim. V mali kavarni ob pristanišču, katere lastnik je Hasan, čakam na vas. Spravi Suleimo v tvoje stanovanje. Alah naj vas razsvetli! Ti si sicer kristjan in še celo slikar, vendar se mi zdiš poštenjak.«

Po teh besedah je izginila. Čez eno uro je podkupil moža, ki so bili določeni, da potope obe žrtvi. Ko jim

je plačala precejšnjo vsoto, so obljubili, da bodo vrv, s katero bo zavezana Suleimina vreča, odvezali in vrgli nesrečnico nato v morje. Eden veslačev je obljubil, da bo izpusil veslo navidezno vsled nesreče, da bo čoln drčal po morju počasneje.

Suleima, kateri se ni sanjalo, kako skrbi mati za njeno rešitev, je bila popolnoma obupana. Vse sladke sanje o sreči in ljubezni so se razblinile. Kako grenka misel, ločiti se od življenja, od ljubljene! Morda je pozabil na ubogo Suleimo, ki bo morala plačati kratko srečo ljubezni s smrtjo. Ni preklinjala Fatime, ni se jezila nad izdajico.

Kako hitro je bežal čas. Le en dan naj še živi in ta dan se je bližal zatonu. Malo veselja ji je nudilo življenje. Njeno neveselo detinstvo je vstajalo iz morja spominov. Zakrila si je obraz. Njena edina prijateljica, njena mati, jo je pozabila. Obupno je vila roke.

Kaj, ako je Mohamed Ali odkril, kako vlogo igra mati v haremu? Ko je tako obupavala, je priletela skozi zamreženo odprto okno modra cvetka, ki govori v svojem jeziku: Bodi pogumna, ne žaluj! Suleima je poljubljala cvetko in jo pogoltnila, da bi je nihče ne zapazil.

Nihče ni smel stopiti v njeno sobo, katero je stražil odurni evnuh. Ko je solnce zatonilo, so ji prinesli jedi in pijače. Le malenkost je zavžila, izpičila pa več čaš ledeno-mrzlega sorbete. Vedno bolj se je bližala ura ločitve. O polnoči so udrli zakriti možje v njeno

sobo, zvezali Suleimo in jo nesli v nošilnico, v kateri je sedela Fatima. Nosači so ju nesli v pristanišče; ko so se ustavili, so dvignili obe dami, ju potisnili v pripravljene vreče, položili v čoln ter odrinili od brega. Mrko je gledal Mohamed Ali na svoji žrtvi, ki sta ležali pred njegovimi nogami in ki boste kmalu izdihnila. Ko se bodo strnili valovi nad njima, bo maščevan, njegova čast oprana. Suleima je zgubila vlako upanje na rešitev. Obupno je pričakovala smrt.

Maščevalca svoje časti je zelo jezilo, da ga zasleduje ribiški čoln.

»Podvizajte se in močnejše veslajte!« je ukazal veslačem. Kljub temu je bil ribiški čoln vedno v bližini. Končno je izgubil Mohamed Ali potrpljenje. Namignil je sužnjem. Prijeli so vrečo, v kateri je bila zavezana Suleima ter jo vrgli v morje, neopazeno od Mohameda Alija je v tem trenutku eden sužnjev odvezal vrv, s katero je bila vreča zavezana. Nato so prijeli vrečo s Fatimo in jo izročili valovom. Visoko je brizgnila voda, čoln se je zagugal in enemu mož je izdrknilo veslo.

Suleima je čutila, da je vrv zrahljana. Z nepopisno močjo je skušala odstraniti vrečo.

»Kaj je to?« je zakričal Mohamed Ali, ko je zapazil, da se je prikazala na površini bela roka. »Izdajstvo! V zvezi ste z nezvesto žensko!«

»Mi smo nedolžni«, so klicali vesljači v vprek. Ribiški čoln se je medtem približal bliskovito na kraj, kjer

se je pokazala roka Suleime. Lep mož se je sklonil iz čolna in potegnil Suleimo z drogom, na katerem je bila pritrjena železna kljuka, vanj.

»Skrupaje z zobmi je gledal Mohamed Ali, da je tuje Suleimo poljuboval in skušal spraviti k zavesti.

»Zasledujte roparja!« je klical kakor nor. »Plen mu moramo odvzeti.« Ribiški čoln pa je drčal po morski gladini kakor puščica in pustil Mohamedovega daleč za sabo.

Maščevalec je v divji jezi potegnil samokres in ustrelil za bežečimi, krogla je zgrešila svoj cilj in rešeni so bili.

Turandota je v strahu pričakovala na povratek svoje hčerke. Solze veselja so zalivale njene oči, ko je objela svoje ljubljeno dete, rešeno.

Suleima se je hitro preoblekla v evropsko obleko, katero je imela mati že pripravljeno in čez eno so bili že vsi trije na potu v Pariz.

Ko je Handasa okrevala in se povrnila k Mohamedu Aliju, ji je izročil razporočno pismo. Vrnil ji je tudi njeno doto in se je kmalu nato na novo poročila.

Mohamed Ali stoji osamljen, boji se morja, kadar ga zagleda se strese, ko zasliši bučanje valov.

Suleima je postala kristijana in poročila Alfreda. Njegova znamenita slika »lepa Turkinja« je vzbujala na vseh razstavah največje občudovanje. Njen portret ga je napravil slavnega in bogatega.

Šaleške in Savinjske doline, kakor tudi iz vseh krajev ob železnici do Hrastnika in Trbovlj ter do Grobelnega in Poljčan.

c REDNI SESTANKI ČLANOV SDS V CELJU se vrše vsako sredo v klubovi sobi Celjskega doma. Začetek razgovorov in razprav je ob osmih zvečer.

c OBCNI ZBOR SDS ZA CELJE-OKOLICO bo dne 21. t. m. pri Permozerju v Gaberju.

c KARL HERMANN WOLF je bil svoje dni v Avstriji velik gospod. Bil je vodja pangermanske stranke in najhujši vsenemški kričar v parlamentu. Svojo karijero je pričel v Celju kot urednik proslule »Deutsche Wacht«, ki se je prelevila v »Cillier Zeitung«. Tu je poročil hčerko znanega odvetnika dr. Stepischnegga in se nato preselil na Dunaj, kjer je osnoval pangermanski dnevnik »Ostdeutsche Rundschau«. S svojim vsenemškim radikalizmom je zaslovel po vsi Avstriji in je bil kmalu nato izvoljen v nemškem delu Češke v parlament. Tu se je zlasti odlikoval v borbi proti Badenijevim jezikovnim naredbam. »Nemški junak« pa je postal, ko je imel duel z min. predsednikom grofom Badenijem in ga ranil. Takrat je bil na višku svoje slave. Nemci so ga oboževali. Njegova slava pa je jela bledeti, ko so prišle na dan razne umazane afere, na primer, da se je dal podkupiti od sladkornega kartela, da je zapeljal ženo svojega najboljšega prijatelja itd. V parlamentu je sicer prišel ob moč in ugled, v nemškonacionalni javnosti pa je še vedno igral veliko vlogo. Čim pa je Avstrija razpadla, je bilo tudi konec slave Karla Hermana Wolfa. Njegovo ime se je pozabilo, kakor da je bil umrl. Toda Wolf še živi. Pišejo o njem nemški listi. Pa ni več politik, ampak služi si sedaj vsakdanji kruh s težkim trudom kot zavarovalni agent.

c SMRTNA KOSA. V soboto je po dolgem, hudem trpljenju na Dofgem polju umrl g. Franc Koroschetz, cinikarniški uradnik v pokoju. Pokopan je bil v pondeljek na okoliškem pokopališču. Rajnik je bil velik dobrotnik Dijaške kuhinje v Celju in sploh častit in dober mož. Bodi mu ohranjen blag spomin. Rodbini naše sožalje.

c SMRT RADI PLINA. V nedeljo večer so našli mrtvo v njenem stanovanju na Kralja Petra cesti g. Ano Kolenčevo, mater rajnega veletrgovca in narodnega mecena g. Antona Kolenca ter trgovca g. Franca Kolenca v Celju. Stara gospa — bilo jej je 83 let — si je pripravljala na plinu okrepčilo, pa je pozabila plin zavreti in se je zadušila. Na lice mesta došli zdravnik je sicer ugotovil, da je srce še nekoliko bilo, a rešiti je ni več mogel. Pogreb bo v torek popoldne ob treh. Rodbini naše sožalje!

c SMRTNA KOSA. Po dolgotrajni in izredno hudi bolezni je izdihnil v tukajšnji javni bolnici v pondeljek v starosti 43 let znani celjski trgovec g. Franc Kramar, soustanovitelj in solastnik galanterijske trgovine Prica & Kramar, oziroma sedaj Kramar & Mislej. G. Kramar, ki je bil samec, je bil do skrajnosti blag in dober človek, ki si nikjer nakopal sovraštva. Pogreb bo v sredo ob treh popoldne iz javne bolnice na okoliško pokopališče. — G. Kramar ima s svojim že tudi dolgo razmišljanje kompanjonom veliko zaslug za razvoj slovenske trgovine v Celju. Bodi mu v narodnem in trgovskem svetu ohranjen časten spomin! Rodbini naše sožalje!

c JUGOSLOVANSKO - ČEŠKO-SLOVAŠKA LIGA V CELJU je imela v soboto 16. t. m. v Celjskem domu ustanovni občni zbor, ki je pokazal že v številu udeležencev, da vlada za to velevažno organizacijo tudi v Celju pravo zanimanje. Imenom pr. pravljalnega odbora je vodil zborovanje g. župan dr. Hrašovec, ki je bil tudi izvoljen za predsednika. Da bi naša ideja bratskega zblizanja med nami in Čehi vedno več prijateljev!

c ODBOROVA SEJA SOKOLSKEGA DRUŠTVA V CELJU se bo vršila v torek 19. februarja 1926 ob 20. uri v sejni sobi telovadnice. Bratje odborniki in sestre odbornice, pridite točno in polnoštevilno, posebno, ker bo ta seja važna za naše delo v novem poslovnem letu! Zdravo! — Tajnik.

c »ZADRUGA«, gospodarski list, glasilo Zadrugne Zveze v Celju začne zopet redno izhajati vsakega 15. v mesecu. Letos stopi list v svoj 34. letnik. Ves čas po preobratu doslej list ni redno izhajal.

c TRGOVINA S PAPIRJEM FLO-RA LAGER-NEKERMANN je poslala za ubožne otroke mestni osnovni šoli 150 šolskih zvezkov in 2 ducata svinčnikov, za kateri dar se v imenu revne mladine iskreno zahvaljujete upraviteljstvu obeh šol.

c NOVA TVRDKA. Gospod Z. Gorinšek, ki je bil do novega leta solastnik tvrde Brata Batič v Celju, je ustanovil v družbi z g. Maksom Kalbom s Ptujja novo trgovino z lesom pod imenom »Jadran«. Tvrdba bo protokolirana.

c RAJŠI STRUP NEGO BREZ NOGE. V tukajšnjem invalidskem domu se je v petek ponoči zastrupil invalid I. A. Zdravniki so bili ugotovili, da mu morajo amputirati nogo. Mož pa se je te konstatacije tako ustrašil, da je rajši vzel strup.

Kupujte
Bata čevlje
ker s tem si prihranite denar.
Zakaj? — Zato,
ker jih prodaja po tovarniških cenah
A. Drogenik, Glavni trg

c TRIGLAVANSKI PLES V CELJU. Vs epredpriprave za triglavanski ples, ki se vrši dne 6. februarja t. l. ob 20. uri v »Celjskem domu« v Celju, so v najlepšem teku in ogromno je zanimanje, ki vlada v celi Sloveniji za to tradicionalno akademsko prireditev. Letošnji ples je tem pomembnejši, ker bo častitljiva triglavanska zastava prvič plapolala v prostorih bivše nemške trdnjave »Deutsches Haus«. Dvorane, v katerih so prej rajali buršaki, bodo 6. februarja zbirališče starih in mladih Triglavancov in vseh prijateljev staroslavne »Triglava«. Vsi prostori bodo okusno okrašeni, slavne stare kuče pa opozarjamo, da je zanje pripravljen poseben prostor, kjer se bodo po želji lahko nemoteno spominjali lepih akademskih let. Vabila se bodo te dni razpošiljala. Ker je pri ogromnem številu povabljenecv nemogoče imeti vse v evidenci, prosimo prireditveni odbor najvljudneje, da se vsi, ki vabila pomotoma ne bi prejeli, ali pa, ki žele na ta dan v Celju prenočišče, obrnejo na g. Mirka Hočevarja, not. kandidata v Celju, Prešernova ul. 24. 66

Kino

MESTNI KINO CELJE. V pondeljek 18., torek 19., sredo 20. in četrtek 21. jan. se predvaja drugi del filma »Polet okoli sveta«. Ne zamudite si tudi ogledati drugega dela zanimivega filma. Predstave v pondeljek 18. jan. ob pol 7. in 8. uri, torek 19., sredo 20. in četrtek 21. samo ob 8. uri zvečer.

Pozor na novi cestni red!
Vozi desno!
Prehitevaj levo!

Širom domovine.

š SVETOZAR PRIBIČEVIĆ V SLOVENIJI. Prvi nastop g. Svetozara Pribičevića v Sloveniji je bil sijajen, kajti njegov zbor v Ljubljani se je v nedeljo nad pričakovanje dobro obnesel. Dvorana Sokolskega doma na Taboru je bila nabito polna in občinstvo je vztrajalo vkljub mrazu tri ure. Poslušalci so govor g. Svetozara Pribičevića, ki je prišel v spremstvu drugih uglednih politikov, sprejeli z velikim navdušenjem, tako da so dijaki govornika dvignili in ga na ramah odnesli v povorki. G. poslanec je na to še pri banketu v kazini zopet govoril in je zopet izzval vihar navdušenja. Pribičevićeva shoda, o katerem bomo prihodnjič obširneje poročali, so se udeležili tudi žurnalisti iz Zagreba, Beograda in drugod.

š POSPEŠENO DELO PRAVOSL. VELIKEGA DUHOVNEGA SODIŠČA. Veliko duhovno sodišče v Beogradu pospeši svoje delo, da v najkrajšem času reši vse vloge za ločitve zakona, ki so bile vložene od konca vojne do sedaj. Svoje delo upa dovršiti najdalje do srede prihodnjega meseca. — No, kaj so pa za pravo delali ti ljudje sedaj teh sedem let, če bodo mogli svoje delo opraviti v enem samem mesecu?

š VELIK DOBROTNIK BEOGRAJSKE UNIVERZE. Ugledni beograjski trgovec Luka Celović je beograjskemu vseučilišču poklonil dve hiši in milijon dinarjev v gotovini. Celović, rodom iz Hercegovine je znan prosvetni mecen, ki je vse svoje premoženje namenil po smrti beograjski univerzi.

š DELAVSKA BIBLIOTEKA V BEOGRADU. Delavska zbornica v Beogradu je odobrila kredit v znesku 50 tisoč dinarjev v svrhu ustanovitve centralne delavske biblioteke in čitalnice. Ta kredit se ima v prvi vrsti porabiti za nabavo knjig, ki bodo delavcem brezplačno na razpolago.

š RAZBOJNIKI UBILI MAJORJA-INVALIDA. Na cesti pri Crnojevcih v bližini Cetinja so ponoči napadli razbojniki voz, v katerem se je vozil major-invalid Milutin Radmilović. Razbojniki so ustavili voz, slekli in oropali majorja ter ga težko ranili. Majorja so prenesli v cetinjsko bolnico, kjer je podlegel težki poškodbi. Orožniki so napadalce polovili in izročili sodišču.

š STRAŠNA NESREČA V AJDOVSKI PREDILNICI. 18-letna delavka Irma Vovkova, zaposlena v ajdovski predilnici je delala v bližini stroja. Bila je tako neprevidna, da je prišla z glavo preblizu defov, ki so se premikali, vsled česar so jo zapleli lasje v stroj. Stroj, ki je bil v pogonu, je prijel Vovkovo za glavo ter ji odtrgal vrhnjo kožo z lasmi vred. Ponesrečenko so takoj odpeljali v goriško bolnišnico.

š VRAČAJO SE IZ RUSIJE. Te dni se je vrnil v Umag v Istri Peter Alessio, rojen 1889. Iz Puče je odšel na gališko fronto in po petih mesecih prišel v rusko ujetništvo. Trpel in delal je po raznih krajih, v Cetovci se je poročil s kmetico Navolsko, ki mu je rodila sina. Prodala sta posestvo in odpotovala. Tako se bo vrnil še marsikdo, ki ga doma smatrajo za mrtvega.

š SOKOLSKO DRUŠTVO NA POLZELI ima svoj občni zbor v nedeljo 24. januarja 1926 v društveni dvorani ob pol 3. uri popoldne. 53—1

š SOKOLSKO DRUŠTVO NA POLZELI priredi v soboto, dne 6. februarja veliko maskerado s pestrim sporedom v društveni dvorani. 54—3

š SOKOLSKO DRUŠTVO NA VRANSKEM je imelo v nedeljo, dne 12. januarja ob 8. uri zvečer v prostorih g. Brinovca občni zbor, kateremu je prisostvoval delegat celjske sokolske župe tajnik brat branjo Čepin. Občni zbor je otvoril starosta brat dr. Edvard Šerko ob razmeroma šedosti povoljni udeležbi. Na to so sledila poročila funkcionarjev. Vestno in skrbno je sestavila poročila tajnica sestra Bibijana Jakše-Kolšek. V svojem poročilu je podala vse, ničesar ni olepševala, ničesar prikrivala. Navzoči so dobili iz njenega poročila upogled v celotno delovanje društva. V poslovnem letu je bilo 13 odborovih sej, znak, da društvo ni spalo. Boriti se je pa moralo, kakor vsa podeželska društva s pomanjkanjem dobrih, izvežbanih vadiateljev. Po odstopu načelnika br. Franja Goloba je bila ta vrzel še občutnejša. Savezni porez je plačalo v celém obsegu, istotako župni, poravnalo je tedaj vse obveznosti. — Prosvetno delo se ni zanemarjalo. Predavala sta brat starosta dr. Šerko in br. Julij Sevnik. Priredilo je obvezni Savezni dan, spoje s proslavo ujedinjenja. Blagajnik br. Josip Lavrič je poročal o stanju blagajne. Izrekla se mu je pohvala. — Volitve so naletele na težkoče. Prošnje, da prevzame dosedanji starosta tudi za naprej to mesto, so bile zaman. Mestu tajnice se je odrekla tudi dosedanja marljiva tajnica sestra Bibijana Jakše-Kolšek. Tako je občni zbor stal pred težko nalogo in ni bil pripravljen na to, da bi našel namestnike. Moral se je odločiti, da se nadaljuje prihodnje dni s točko: volitve. Sokolskemu društvu na Vranskem želimo, da bi pri nadaljevanju občnega zbora rešilo vprašanje novega odbora v vsestransko zadovoljnost in prospeh društva. — Še eno bratom telovadcem in sestram telovadkam: V letu praškega vseslovenskega sokolskega zleta marljivo na delo! Na vam je ležeče, da bo vranski Sokol zastopan tako, kakor mu gre. Za veliko sokolsko idejo je vsaka žrtev mala. Zdravo! — n.

š SMRTNA KOSA. V Škofjivasi pri Celju je umrla v nedeljo, dne 17. jan. t. l. v 79. letu starosti posestnica Antonija Okorn. Bila je skrbna mati in dobra gospodinja. Pogreb se bo vršil v torek, dne 19. t. m. ob 9. uri popoldne iz Škofjevsi na frapo pokopališče v Vojniku. Naj počiva v miru! Rodbini naše sožalje!

š PRVA JUŽNOSTAJERSKA VARNARSKA ZADRUGA V CELJU r. z. z o. z. poziva svoje člane, da ji pošljejo vzorce svojih vin v smislu zadrugnih pravih v svrhu poskušnje in nakupa zanesljivo do 1. februarja t. l. Na vsakem vzorcu naj bo označena množina, vrsta in najzadnja cena. Istotako se priporoča zadruga hotelirjem, kavarjem, gostilničarjem in raznim drugim za odjem vsakovrstnih namiznih in sortimentnih vin v sodih in steklenicah po najugodnejših cenah. Oddaja vsako množino. 57

š ZAHVALA ZA DAR. Na poroki pri mlinarju Novaku v Vrhnem je nabral g. Drogenik iz St. Jurja ob j. žel. za uboge učenke šentjurske dekliške šole 90 dinarjev, ki jih je sam dopolnil na 100 Din. Zato se mu šolsko upraviteljstvo v imenu obdarjenih najpriščneje zahvaljuje.

š ZMRZNIL JE V GOZDU. Iz Solčave nam poročajo: Rudolf Poličnik, sin tukajšnjega gostilničarja I.

Osram-N-žarnica.
Osvojite si najnovejši napredek na polju električnih žarnic. Nova s patentom zaščiten valovita žica omogoči koristno razdelitev svetlobe, katere se pri zrakovno-praznih žarnicah ni mogla doseči. Osram-N-žarnice so sposobne, da v polni mer nadomestijo dosedanje žarnice z vlečeno nitjo.

OSRAM

Dijaški plesni venček

se bo vršil

31. jan. v Narodnem domu.

Polčnika, je šel preteklo nedeljo dopoldne v planino, v takozvano Gmajno, nastavljal kunam pasti. Ker ga zvečer ni bilo domov, so domači takoj slutili nesrečo. Še tisto noč so se odpravili nekateri vaščani v planino, da ga poiščejo, a bilo je iskanje in klicanje brezuspešno. Šele v pondeljek popoldne so našli nesrečnega mladeniča zmrzlega ob neki drči. Ko so ga preiskali, so videli, da je precej pobit po hrbtu in po križu. Iz tega sklepajo, da je fant, gredeč čez ledeno drčo, padel in se po drči najbrže tudi še valil, nato pa se je le še dvignil in šel počivat na rob drče v gozd, kjer se je morda vsled precejšnje izgube krvi onesvestil, ali pa je zaspal in tamkaj v mrzli noči zmrznil. Ko so prinesli fanta domov, so poskušali nad dve uri vse načine, da razpihnejo življensko iskro, ki bi še morda v njem tlela. A zaman! Nesreča je povzročila med prebivalstvom veliko žalost, ker je bil 17-letni živahni fant povsod priljubljen. Fant pa je bil sam tudi preveč pogumen, da se je odpravil na tako nevarno pot brez derez, zaupajoč svoji spretnosti v hoji po gorah.

Š NEHOTE USTRELIL LASTNO SESTRO. Na pristavi dr. Mijatova pri Subotici se je pripetil še dni tragičen slučaj. Delavec Farkaš je s puško preganjal vrane. Pri tem se je vsled ne previdnosti puška sprožila in naboj je zadel njegovo sestro Marijo, ki je ostala na mestu mrtva. Nesrečni brat je bil aretiran.

Š SMRTNA NESREČA. Na lesnem skladišču trgovca Kunstla v Dolnem Logatcu je vihar podrl leseno barako. Tramovje barake je pokopalo pod seboj delavca Alojzija Novaka iz Čevic, ki je kmalu nato umrl. Delavec Franc Trček, ki se je nahajal v bližini, je bil lahko ranjen.

Š BOLNIŠKI STREŽNIKI ZADAVILI BOLNIKA. Te dni je med vožnjo v Stenjevec na vlak umrl 40-letni umobolni kmet L. Tomašević. Ko so njegovo truplo na prosekuri v Zagrebu pregledali, so dognali, da je bil Tomašević zadavljen. Tomaševića sta bila spremljala v Stenjevec dva bolniška strežnika, ki sta sedaj neznan kam pobegnili.

Š ŠTIRINAJST DNI LEŽALA MRTVA V SVOJI SOBI. Na Javorniku so našli te dni 77-letno vdovo Marijo Bučar mrtvo v njeni sobi. Ležala je na postelji popolnoma oblečena. Po zdravniški izjavi jo je zadela kap. Pred božičem se je odpravljala k znanemu na Potoke, zato je nikdo ni pogrešal. Ko se je prošlo nedeljo zvedelo, da je ni na Potoku, so vrata njene sobe siloma odprli. Našli so jo mrtvo. Ležala je štirinajst dni mrtva v svoji sobi.

Š MORILEC LASTNEGA OČETA PRIJET. Zagrebška policija je prišla nekega mizarskega pomočnika, ki se je izdajal za Franja Benca, pri daktiloskopiji njegovih prstov pa se je ugotovilo, da je identičen z Josipom Cerovcem, ki je preteklo leto v Krapini med preprirom ubil svojega očeta ter nato pobegnil. Cerovec ima tudi več drugih deliktov na vesti.

Ljudska prosveta.

I NAJVEČJA JAVNA LJUDSKA KNJIŽNICA V SLOVENIJI, šentjaskobna knjižnica v Ljubljani je izposodila v preteklem letu 40.666 strankam 162.503 knjige; v mesecu decembru 4114 strankam 17.038 knjig. Izposojuje najlepše slovenske, srbohrvatske, češke, ruske, nemške, angleške, italijanske, francoske in esperantske knjige in modne liste vsakomur, kdor se zadostno legitimira. Na razpolago je tudi popoln imenik knjig v treh delih na 430 straneh.

I JUGOSLOVENSKO GLEDALIŠČE V NEW YORKU. V New Yorku se je vršilo pred kratkim posvetovanje tamošnje jugoslovenske kolonije. Iretresalo se je vprašanje ustanovitve jugoslovenskega Narodnega gledališča. Ideja se bo uresničila z gmotno podporo vseh ameriških Srbov, Hrvatov in Slovencev. Naša gledališča bodo

podpirala newyorški oder z literaturo in repertoarjem.

I DOSEDANJI USPEH TRSTENJAKOVE RAZSTAVE. G. Ante Trstenjak, ki ima sedaj kolektivno razstavo svojih del v Jakopičevem paviljonu, je prodal več akvarelov, med njimi motiv iz Bretagne, ulico v Morlaixu, ter dva motiva iz Italije (Rim, Forum romanum) in Benetke (Markov trg). Mlademu slikarju čestitamo k temu uspehu in želimo, da bi dosedanji kupci našli mnogo posnemalcev.

I KONEC UMETNIŠKEGA ODDELKA V PROSVETNEM MINISTRSTVU. Umetniški oddelek se v beograjskem ministrstvu za prosveto odpravi. Tako poročajo beograjski listi. V zvezi s to redukcijo je bilo tudi imenovanje dr. Branka Šenoe za ravnatelja samostojne Akademije v Zagrebu. Umetniški oddelek v ministrstvu se spoji s splošnim oddelkom, katerega bo vodil dr. Stjepan Zaić. Umetniški oddelek je imel doslej tri načelnike: prvi je bil Branislav Nušić, drugi Rista Odavić, tretji in zadnji pa dr. Branko Šenoa.

I JUBILEJ SLOVENSKEGA UMETNIKA. Naš rojak gosp. Rudolf Bukšek, baritonist narodnega gledališča v Osijeku, je slavil 14. t. m. 25-letnico svojega umetniškega delovanja. Povodom tega jubileja je priredilo narodno gledališče slavnostno predstavo Gounodove opere »Faust«. G. Bukšek je pel vlogo Mefista. Svojo umetniško karijero je pričel na ljubljanskem odru in se je s svojo ambicioznostjo razvil v vsega uvaževanja vrednega umetnika, ki dela čast slovenskemu imenu in ki si je pridobil simpatije občinstva povsodi, kjer je nastopil.

Gospodarstvo.

g ZA POSLOVNE STIKE S SOLUNOM. Union de Producteurs et Industriels Greco-Yougoslaves je otvorila v Solunu v palači Jugoslovenskega doma svojo pisarno. Uredi tudi trgovinski muzej, v katerem bodo razstavljeni vsi proizvodi kraljevine SHS. Ker se vrši v Solunu meseca maja t. l. mednarodna razstava, pri kateri bo sodeloval tudi trgovinski muzej, poziva imenovana zveza vse naše producente, da ji pošljejo svoje proizvode in to kot vzorce carine prosto. Priloženi morajo biti tudi ceniki franko cif Solun. Ravnateljstvo muzeja je v rokah g. L. D. Timilića.

g NAŠE ZELEZNICE NAJDRAŽJE. Poleg Nemčije imamo najdražje železniške tarife v Evropi; tako stane vožnja iz Splita v Zagreb (437 km) v III. razredu brzovlaka 304 Din, v Avstriji se pa plača za enako razdaljo 224.25, na Češkoslovaškem 141.75, na Madžarskem 275.25, v Italiji 188.75, v Romuniji pa samo 88 Din. Šele zdaj namerava prometno ministrstvo urediti tarife po zlati pariteti, kar bi pomenilo, da se znižajo sedanje tarife za 20—25 odstotkov.

g PETDESETLETNICA NEMŠKE DRŽAVNE BANKE. 1. januarja t. l. je praznovala nemška »Reichsbank« 50-letnico svojega obstoja. Začela je namreč poslovati 1. januarja 1876 in je prevzela posle od »Preussische Bank«. Njen sedanji predsednik je dr. Schacht, njegov prednik je znani dr. Havenstein od 1908—1923, ko je umrl. Sedaj ima banka 17 podružnic, 84 agencij in 350 podagencij. Skupno ima ta največja nemška banka okoli 12.000 uradnikov, nastavlencev, slug in drugih uslužbencev.

Š DVA NOVA PARNIKA JADRANSKE PLOVIDBE. Kakor poročajo, bo naša največja parobrodarska družba Jadranska plovdba dobila v kratkem dva nova parobroda, vsakega po okrog 4000 ton.

g GOSPODARSKO STANJE EVROPE. Glasom lanskega poročila ameriškega kongresa je kupna moč in nivo življenja v vseh evropskih državah daleč pod predvojnimi stanjem. Začetek preokreta na bolje vidi Amerika v uvedbi zlate valute v Angliji in v ločarski pogodbi. Evropa dolguje Ameriki 7.349.914.000 dolarjev in nereguliranih je še 4.743.955.717 dolarjev. Po sedanjem tečaju znaša dolg evropskih držav Ameriki 676 milijard dolarjev. Poleg tega so še dolgovi raznih občin, tako da znaša celokupni dolg Evrope 800 milijard dinarjev.

Razgled po svetu.

r GENOVA BO ŠTELA 541.000 PREBIVALCEV, ker se ji priključi 19 sosednih malih občin, katere so že tako v stalnih življenskih stikih z mestnim pristaniščem.

r CERKVENA ASISTENCA PRI VPEPELITVI. Pri pogrebu predsednika trgovinske zbornice Wüsta v Olomuču je vzbudilo veliko pozornost dejstvo, da je katoliška duhovščina blagoslovi truplo, ki se je vpepelilo. Do sedaj je bila v olomuški nadškofiji prepovedana cerkvena asistenca pri vpepelitvi, toda v slučaju Wüsta je nadškof osebno dovolil asistenco svoje duhovščine.

r TROBENTAČ SVETOVNEGA MIRU. Polkovni trobentač Selier, ki je dne 11. novembra 1918 po zaključku premirja med Francijo in Nemčijo prvi zatrobil »streljanje ustaviti«, je sedaj imenovan za viteza častne legije.

r NOVI PATRIJARH V ANTIOHIJI. Patrijarhom grško-melhističnega obreda v Antiohiji je bil izvoljen dosedanji škof iz Zele na Libanonu, msgr. Ciril Mobabgad. Mobabgad se je rodil leta 1859. v Ain-Zahalti in je dovršil bogoslovne študije v zavodu sv. Anastazija v Rimu. Škof v Zale je že bil 29 let. Pod njegovim škofovanjem je dobilo Zele krasno katedralo, več šol in eno sirotišnico. Izvolitev Mobabgada patrijarhom pozdravljajo z velikim navdušenjem pripadniki grško-melhističnega obreda v Siriji in v Egiptu.

r KONTINGENT AMERIŠKIH IZSELJENCEV BO POVIŠAN? Pri ameriški vladi so bili storjeni koraki, da bi povišala dovoljeno število izseljencev. To zahtevajo v prvi vrsti ameriški farmerji, ki jim primanjkuje delavcev.

r S TANKI NA SEVERNI TEČAJ. Pariško društvo za proučevanje severnega tečaja pripravlja novo ekspedicijo, ki se bo razlikovala od dosedanjih po uporabi nekih tanku podobnih strojev, ki premagajo največje težkoče na polarnem ledu.

Banaške svinje

došle. Reflektanti naj pridejo jutri v torek 19 jan. dopoldne v klavnico. Alojz Kroflič.

Cenjenim damam naznanjam, da sem zopet otvoril

česalni salon

ter se priporočam za obilen obisk.

Franc Krajnc

frizer za dame in gospode

Celje, Glavni trg št. 8.

Kože od divjačine

zajcev, lisic, dihurjev, jazbecev itd. kakor tudi vse vrste surovih kož kupuje po najvišjih dnevnih cenah

Makso Tandler

Zagreb, Boškovičeva ulica 40.

Brzjaviti: TAURIA ZAGREB.

Telefon št. 13—89.

Hmeljarna v Žalcu r. z. z o. z., Slovenija

I. jugoslovanski zavod za vkladanje in konzerviranje hmelja.

15. januarja 1926.

Vabilo
k izredni

glavni skupščini,

ki se bo vršila v nedeljo, dne 24. januarja ob treh popoldne v gostilni g. Robleka v Žalcu po sledečem redu:

1. Razgovor, oziroma sklepanje, ali se naj Hmeljarna poveča in razširi.
2. Slučajnosti.

Pridite vsi!

Za načelstvo:

Pridite vsi!

Fr. Roblek l. r., Josip Širca l. r., Anton Petriček l. r.

Kdor si misli nabaviti čevlje, naj na vsak način počaka do otvoritve velike
zaloge čevljev

„HUMANIC“
CELJE, Aleksandrova ulica šte. 1.

Inserirajte v „NOVI DOBI“!

Delaj, nabiraj in hranil!

Popolnoma varno naložite denarne prihranke pri zadrugi

LASTNI DOM

stavb. in kreditni zadr. z om. zavezo v Gaberju pri Celju

Obrestuje hranilne vloge po 6⁰/₀.
Večje stalne vloge po dogovoru najugodnejše.

Pri naložbi zneska po 20 Din se dobi
nabiralnik na dom.

Jamstvo za vloge nad 1 milijon 250 000 Din.

Pisarne v Celju, Prešernova ulica št. 15.

Čas je denar!

Zahvala.

Povodom požara v moji hiši dne 13. januarja t. l. mi je bilo naklonjeno toliko nesebične požrtvovalnosti in iskrenega sočuvstvovanja, da mi je nemogoče osebno se zahvaliti vsem tistim, ki so mi stali v tem usodnem trenutku ob strani ter s svojim velikodušnim delom preprečili večjo katastrofo. Zato se tem potom najiskrenejše zahvaljujem vsem požrtvovalnim gasilcem mestne, gabske in trnoveljske požarne brambe, g. srezkemu poglavarju in policijskemu oddelku v Celju ter g. komandantu celjskega pešpolka. Najtoplejša hvala tudi vsem meščanom, ki so prostovoljno z napornim in vztrajnim delom podpirali gasilce pri lokaliziranju požara ter zlasti pri reševanju ugroženega pohištva. Prav prigrca hvala hišnim sosedom, ki so takoj ljubeznivo ponudili prenočišče mojim družinskim članom.

Celje, dne 15. januarja 1926.

Josip Kirbisch.

Potrjim srcem javljam vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretužno vest, da je naš ljubljeni sin, brat in svak, gospod

Franc Kramar

trgovec

danes 18. januarja 1926 ob 12. uri dop. po dolgi mučni bolezni, previden s sv. zakramenti, v starosti 43 let mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb nepozabnega pokojnika se vrši v sredo 20. jan. t. l. ob 15. uri iz Javne bolnice v Celju na okoliško pokopališče.

Sv. maša zadušnica se bode brala v četrtek dne 21. jan. t. l. ob 8. uri zjutraj v župni cerkvi sv. Daniela.

Priporočamo ga v blag spomin!

Celje — Podlog pri Sv. Petru, dne 18. januarja 1926.

Marija Kramar roj. Tavčar,
mati.

Fani, Mici, Pepca,
sestre.

Martin Kramar,
oče.

Ivan, Martin,
brata.

Tužnim srcem javljam, da nas je naša dobra mama, stara mama in teta, gospa

ANA KOLENC

danes v visoki starosti 83 let za vedno zapustila.

Pogreb drage pokojnice se bo vršil v torek ob 15. uri iz hiše žalosti, Kralja Petra cesta 22. na okoliško pokopališče.

Sv. maša zadušnica bo v sredo ob 7. uri v Marijni cerkvi.

Blag ji spomin!

Celje, dne 17. januarja 1926.

Žalujoči ostali.

Tvrška Kramar & Mislej, Celje,
naznanja tužno vest, da je njen družabnik gospod

Franc Kramar

danes 18. januarja 1926 ob 12. uri dopoldne preminul.

Pogreb nepozabnega se vrši v sredo 20. januarja t. l. ob 15. uri iz Javne bolnice v Celju na okoliško pokopališče.

Sv. maša zadušnica se bode brala v četrtek dne 21. januarja t. l. ob 8. uri zjutraj v župni cerkvi sv. Daniela.

Ohranimo mu blag spomin.

Celje, 18. januarja 1926.